

UMEÅ UNIVERSITET

INSTRUKTION FÖR VÅRDDUO

Typ av dokument:	Instruktion
Datum:	2019-12-17
Dnr:	FS 1.1-2078-19
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	tillsvidare
Område:	Organisation, delegation och beslutsstruktur
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Instruktion för Vaartoe fastställd av rektor 2011-06-21, dnr Umu 103:972-11

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

Instruktion för Vårdduo-Centrum för samisk forskning	1
1. Beskrivning	3
2. Bakgrund.....	3
3. Instruktion	4
3.1. Namn	4
3.2. Organisationsform samt omprövning av organisationsform	4
3.3. Organisatorisk tillhörighet	4
3.4. Organsationsenhetskod	4
3.5. Föreståndare och rådgivande grupp.....	4
3.5.1. Föreståndare.....	4
3.5.2. Rådgivande grupp.....	5
3.6. Finansiering.....	6
3.7. Facklig samverkan	6
3.8. Administrativt stöd.....	6
3.9. Uppdrag.....	6
3.10. Uppföljning.....	6

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Vårdduos verksamhet syftar till att initiera, inspirera och utveckla samisk och annan urfolksforskning inom Umeå universitet, internationellt och gentemot det samiska folket.

Vårdduo arbetar tvärvetenskapligt, gränsöverskridande och internationellt.

Vårdduo ska vara ett ledande nationellt kompetenscentrum vid Umeå universitet. Detta innebär att Vårdduos organisation och infrastruktur ska verka för, och stärka verksamhet inom Humanistisk fakultet och över fakultetsgränserna.

Vårdduo är en unik miljö, ensamt i sitt slag i Sverige, och utgör därmed en omistlig tillgång för Umeå universitet. Det gäller såväl utvecklingen av ny, tvärvetenskaplig, samisk och urfolksrelaterad forskning av relevans för hållbar utveckling i ordets vidaste bemärkelse, som en förstärkning av den humanistiska fakultetens verksamhet och av universitetets arktiska profil.

Vårdduos målgrupper är forskare, forskarstuderande och lärare vid Umeå universitet, externa aktörer, samiska organisationer och civilsamhället.

Föreliggande instruktion fastställer organisationsform och organisatorisk tillhörighet för Vårdduo som en arbetsenhet inom Humanistiska fakulteten. Vidare anger instruktionen uppdrag samt former för beslutsfattande samt verksamhetens utvärdering.

2. Bakgrund

Centrum för samisk forskning inrättades efter beslut i universitetsstyrelsen den 24 februari 2000 och har därefter haft olika benämningar bland andra CeSam – Centrum för Samisk forskning, Vaartoe - Centrum för Samisk forskning (CeSam). Centrumbildningens uppgift var att stimulera, koordinera och utveckla forskning med samisk tematik, främst vid Umeå universitet. Från och med 1 januari 2020 ombildas Vaartoe till en arbetsenhet under benämning Vårdduo – Centrum för samisk forskning. Följande instruktioner är kopplade till denna arbetsenhet.

Genom åren har samhället, näringslivet, beslutsfattare, lärare, politiker, utredare, tjänstemän och åtskilliga andra haft nytta av den kunskap som produceras. Forskningen har också haft en internationell bärkraft inom området urfolksforskning liksom arktisk forskning. Under perioden 2010–2017 hade var femte arktisk publikation vid Umeå universitet en urfolksrelaterad tematik.

Innan Centrum för samisk forskning inrättades och parallellt med dess utveckling har det bedrivits utbildning och forskning i samiska språk och samisk kultur i olika institutionella konstellationer vid Umeå universitet. Detta påbörjades redan 1975 och har sedan 2008 organiserats under Institutionen för språkstudier. Under de senaste åren har Vaartoe arbetat för en stärkt samverkan med Institutionen för språkstudier i syfte att stärka all samisk forskning vid Umeå universitet.

UMEÅ UNIVERSITET

3. Instruktion

3.1. Namn

Arbetsenhetens svenska benämning ska vara Várdduo – Centrum för samisk forskning

Arbetsenhetens samiska benämning ska vara, Várdduo – Sámiien uhtssademenguovdátje

Arbetsenhetens engelska benämning ska vara Várdduo – Centre for Sámi Research

3.2. Organisationsform samt omprövning av organisationsform

Várdduo ska organiseras som en arbetsenhet.

Vart fjärde år ska Humanistisk fakultet göra en utvärdering av om verksamheten vid Várdduo fortsatt bör bedrivas i samma form eller om arbetsenheten bör ombildas eller avvecklas.

3.3. Organisatorisk tillhörighet

Várdduo ingår i Humanistisk fakultet.

Humanistisk fakultet ansvarar för att verksamheten planeras och att budget fastställs, att verksamhet och ekonomi följs upp och att nödvändiga underlag lämnas för årsredovisning och verksamhetsberättelse.

3.4. Organisationsenhetskod

Várdduo har organisationsenhetskod 1030.

3.5. Föreståndare och rådgivande grupp

3.5.1. Föreståndare

Den dagliga verksamheten vid Várdduo ska ledas av en föreståndare som har det övergripande ansvaret för planering, ledning och samordning av verksamheten samt ekonomi- och personalansvar. Föreståndarskapet är tidsbegränsat där utsedd person förordnas för en definierad verksamhetsperiod och har sin grundanställning vid en institution, enhet eller motsvarande. Föreståndaren och dennes uppdragstillägg samt mandatperioden fastställs genom beslut av dekan. Mandatperioden för föreståndaren ska likställas med en mandatperiod för ett prefektförordnande och ska i normalfallet avse en period om fyra år. Vid ett omförordnande för en andra fyraårsperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget.

UMEÅ UNIVERSITET

Föreståndaren rapporterar till dekan. Föreståndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och riktlinjer vid Umeå universitet samt Vårdduos verksamhetsplan, mål och uppdrag. Föreståndaren disponerar medel inom ramen för beslutad budget. Föreståndaren fattar de beslut som följer av rektors besluts- och delegationsordning och fakultetens vidaredelegationer. Föreståndaren fattar beslut vid regelbundna och protokollförda beslutsmöten enligt samma ordning som anges i *Arbetsordning för Umeå universitet* avseende prefekten som beslutsfattare.

Villkor för föreståndaren ska sättas med utgångspunkt (exempelvis vad gäller arvoden) i dokumentet *Villkor för uppdraget som prefekt vid Umeå universitet (prefektkontrakt)*.

3.5.2. Rådgivande grupp

Som rådgivande organ för Vårdduos verksamhet ska det finnas ett råd. Rådet består av åtta (8) ledamöter enligt nedan.

Kategori	Antal
Ordförande Rekryteras externt, representerar samiskt forskningsinstitut eller enhet	1
Läro-/forskare Vetenskapligt kompetenta samt ha erfarenhet av samisk eller arktisk forskning	3
Extern Representation från samiska myndigheter eller NGO ¹	2
Studeranderepresentant Utses av den studentkår som har humanistiska fakulteten som sitt verksamhetsområde.	1
Extern kunskapsbärare Extern kunskapsbärare <i>Ráves oaivámuš</i> .	1
	8
Ständigt adjungerad Föreståndaren.	

Föreståndaren är huvudföredragande i rådet. Rådet ska sammanträda minst en gång per termin och därutöver när minst tre (3) ledamöter så önskar. Vid rådets möten ska det föra minnesanteckningar. Rådets mandatperiod fastställs i samband med beslut om utseende. Rådet utses genom beslut av dekan.

Minst en av de externa ledamöterna ska vara vetenskapligt kompetent (avlagt doktorexamen).

Villkor och ersättningar för gruppens externa ledamöter ska sättas i enlighet med *Regler för arvoden och ersättningar vid universitets styrelser kommittéer, råd och nämnder*.

Den rådgivande gruppen för Vårdduo ansvarar för att vara rådgivande till föreståndaren i frågor angående:

- Verksamhetens övergripande inriktning och utveckling
- Arbete med framtagande av verksamhetsplan och mål för verksamheten utifrån beslutat uppdrag
- Bidra med kunskaper och urfolksperspektiv.

¹ NGO – Non Governmental Organisation, t.ex. SSR Svenska samernas riksförbund.

UMEÅ UNIVERSITET

3.6. Finansiering

Vårdduo finansieras genom anslag och externa medel.

3.7. Facklig samverkan

Facklig samverkan för Vårdduo sker vid fakultetens samverkansgrupp (FSG).

3.8. Administrativt stöd

Vårdduos tvärvetenskapliga och universitetsövergripande ambitioner kan periodvis innebära behov av förstärkt administrativt stöd, utöver basbehoven.

3.9. Uppdrag

Vårdduo har nedanstående uppdrag, att

- verka universitetsövergripande för att samordna och stimulera samisk och annan urfolksrelaterad forskning,
- bedriva och utveckla forskning med samisk och urfolks tematik, på egen hand eller i samarbete med institutioner
- utveckla undervisning med samisk och urfolks tematik, på egen hand eller i samarbete med institutioner, fakulteter och Lärarhögskolan,
- stödja nätverk för doktorander med inriktning mot samisk och urfolksforskning,
- bidra till ett levande vetenskapligt samtal kring samiska frågor, genom bland annat seminarieverksamhet,
- samverka med myndigheter, organisationer, civilsamhället och företrädare i det samiska samhället,
- medverka till urfolksrelaterad internationalisering vid Umeå universitet,
- genomföra de eventuella uppdrag som tillkommer genom beslut av humanistisk fakultet.

3.10. Uppföljning

Arbetsenheten inrättas tills vidare. Vart fjärde år ska Humanistisk fakultet göra en utvärdering av Vårdduos verksamhet. Resultatet presenteras fakultetsnämnd som har att föreslå rektor om verksamheten ska fortsätta att bedrivas i sin nuvarande form.